

PPC

Písemný test pro program:

Psychologie

– prezenční / kombinované

bakalářské samostatné studium

varianta testu: 03

Filozofická
fakulta

2024

01. Psycholog Otto Rank je znám především díky pojmu

- a) disociace vědomí.
- b) mesiášský komplex.
- c) orální fáze.
- d) trauma zrození.
- e) komplex méněcennosti.

02. Pojem kolektivní nevědomí popsal psycholog

- a) Sigmund Freud.
- b) Alfred Adler.
- c) Ernst Jones.
- d) Otto Rank.
- e) Carl Jung.

03. Rakouský lékař a psycholog Alfred Adler založil směr označovaný jako

- a) humanistická psychologie.
- b) individuální psychologie.
- c) gestalt psychologie.
- d) analytická psychologie.
- e) pozitivní psychologie.

04. *Učení vhledem* popsal

- a) Kurt Lewin.
- b) Karl Duncker.
- c) Wolfgang Köhler.
- d) Edgar Rubin.
- e) Fritz Perls.

05. Martin Seligman je autorem pojmu

- a) determinující tendence.
- b) intervenující proměnná.
- c) instrumentální podmiňování.
- d) naučená bezmocnost.
- e) observační učení.

06. Max Wertheimer patřil ke směru označovanému jako

- a) pozitivní psychologie.
- b) gestalt psychologie.
- c) transpersonální psychologie.
- d) individuální psychologie.
- e) analytická psychologie.

07. Přání, která jsou pro daného jedince nepřijatelná, jsou podle S. Freuda základem

- a) manifestního snového obsahu.
- b) synchronického snového obsahu.
- c) imaginativního snového obsahu.
- d) latentního snového obsahu.
- e) úzkostného snového obsahu.

08. Nepříjemný pocit v útrokách (např. „stažený žaludek“), který zaregistrujeme při přijímání riskantního rozhodnutí, se v teorii A. Damasia nazývá

- a) priming.
- b) jádrový efekt.
- c) princip priority.
- d) somatický marker.
- e) primární vodítko.

- 09.** Takzvaná *Sapir-Whorfova hypotéza* se týká
- zkreslování vzpomínek.
 - tvorby mentálních představ.
 - jazykové relativity.
 - vnitřní řeči.
 - teorie barevného vidění.
- 10.** Fonologická smyčka je součástí
- teorie mnohočetných scénářů.
 - kvantového modelu vědomí.
 - teorie selektivní pozornosti.
 - tříložkového modelu pracovní paměti.
 - modelu koncentrického uspořádání paměti.
- 11.** *Metoda stínění* se využívala především v rámci výzkumu
- motivace.
 - myšlení.
 - paměti.
 - pozornosti.
 - emocí.
- 12.** Příkladem *molárního chování* v pojetí E. C. Tolmana je
- změna dechové frekvence.
 - změna denního vidění na noční vidění.
 - změna krevního tlaku.
 - změna elektrodermální aktivity.
 - když se dítě ukrývá před cizím člověkem.
- 13.** Co je to *obnubilace*?
- mráкотný stav
 - forma bezvědomí, při které postižený reaguje na bolestivý podnět
 - chorobná spavost
 - dlouhodobě pokleslá nálada
 - zpomalení psychomotorického tempa
- 14.** Jak se nazývá model zdraví a nemoci, který je v současnosti aktuální v klinické psychologii?
- bio-psycho-sociálně spirituální model zdraví a nemoci
 - paternalistický-biomedicínský model zdraví a nemoci
 - diagnosticko-kauzální model zdraví a nemoci
 - behaviorální model zdraví a nemoci
 - psychologicko-sociální model zdraví a nemoci
- 15.** Co je typické pro *vaskulární demenci*?
- disociační hypermnézie a negativismus
 - manické a hypomanické symptomy
 - deliria a zrakové halucinace
 - poškození mozku v důsledku infarktu či cévní mozkové příhody
 - povelový automatismus a negativismus
- 16.** Kdo v souvislosti s výzkumem stresu formuloval teorii *poplachové reakce*?
- Richard Lazarus
 - Alexander Kurcin
 - Walter Bradford Cannon
 - Alfred Radcliffe-Brown
 - Hans Selye

- 17. Termín *pervazivní vývojové poruchy* můžeme nahradit pojmem**
- disociační poruchy.
 - dystonie.
 - expresivní poruchy řeči.
 - poruchy autistického spektra.
 - hebefrenie.
- 18. Jak nazýváme hraniční koncepci psychosomatiky?**
- hraniční somatoformní porucha
 - aktivní disociace
 - alexithymie
 - lexithymie
 - koncepce stresu
- 19. Jak se označuje obor zabývající se léčbou poruch řeči?**
- somatopedie
 - tyfopedie
 - psychopedie
 - surdopedie
 - logopedie
- 20. K rozvoji vůle, sebeprosazování a sebeuvědomování dochází v období**
- novorozence.
 - kojence.
 - mladšího školáka.
 - batolete.
 - předškoláka.
- 21. Vývoj byl pojímán jako celoživotní proces, zahrnující evoluci i involuci, vč. prenatálního období**
- od 19. století.
 - od 50. let 20. století.
 - od 70. let 20. století.
 - až na přelomu tisíciletí, tedy od roku 2000.
 - na přelomu 19. a 20. století.
- 22. Za zakladatele/zakladatelku tzv. *biodromálního vývoje*, který pojímá vývoj jako celoživotní proces ve vývojové psychologii, považujeme**
- Melanii Kleinovou.
 - Arnolda Gesella.
 - Fredericka Leboyera.
 - Charlotte Bühlerovou.
 - Margaret Mahlerovou.
- 23. *Exogenistické teorie vývoje* vycházejí z předpokladu, že**
- dítě je současně zdrojem, procesem i výsledkem vývoje.
 - je vývoj celoživotní proces a všechna období jsou rovnocenná.
 - je vývoj určen převážně vnitřními biologickými faktory.
 - je vývoj určen především vnějšími faktory a vlivem prostředí.
 - se vývoj dokonává v součinnosti vnitřních a vnějších vlivů.
- 24. *Syndrom opuštěného hnízda* je**
- přirozeným projevem úzkosti u kojenců, ev. batolat, která je vázána na citový vztah k matce.
 - obava dospívajících z opuštění primární rodiny.
 - prvním příznakem deprese u předškolních dětí.
 - úzkost vázaná na prostředí školy u nezralých dětí.
 - charakterizován pocitem opuštěnosti rodičů při odchodu dětí z domova.

- 25.** Freudova teorie osobnosti popisující *Id, Ego a Superego* je známá jako
- psychosociální.
 - topografická.
 - deterministická.
 - psychosexuální.
 - strukturální.
- 26.** Obranný mechanismus, který udržuje nepřijatelné psychické obsahy mimo vědomí, se nazývá
- reaktivní výtvar.
 - přesun.
 - vytěsnění.
 - destrukce.
 - regrese.
- 27.** Emoce, která vzniká rychle, postrádá racionální vhled a směřuje k okamžitému vybití, je
- nálada.
 - sentiment.
 - temperament.
 - diskomfort.
 - afekt.
- 28.** O jaký konflikt se jedná, když si jedinec nemůže vybrat, zda bude trpět bolestmi zad, nebo podstoupí operaci:
- negace-negace
 - ambivalence
 - apetence-apetence
 - negace-apetence
 - apetence-negace
- 29.** Výzkum zaměřený na zjišťování obecně platných osobnostních rysů u velkého počtu lidí se nazývá
- kvalitativní.
 - nomotetický.
 - idiografický.
 - experiment.
 - pozorování.
- 30.** Jaký psychoterapeutický směr se zaměřuje na identifikaci a změnu destruktivních myšlenkových vzorců a chování klienta?
- Humanistická psychoterapie
 - Kognitivně-behaviorální terapie
 - Systemická terapie
 - Psychoanalýza
 - Gestalt terapie
- 31.** *Dysortografie* je porucha
- psaní.
 - čtení.
 - výtvarných schopností.
 - osvojení pravopisu.
 - matematických schopností.

32. Postoje mají v životě řadu funkcí. Která z níže uvedených mezi ně NEPATŘÍ?

- a) hodnotová funkce
- b) industriální funkce
- c) ego-obranná funkce
- d) znalostní funkce
- e) sociálně-adjustační funkce

33. V rámci sociální komunikace využíváme různé typy otázek. Pokud se zeptáme „Nedáte si kávu, že ne?“, půjde o otázku

- a) reflektivní.
- b) otevřenou.
- c) specifickou.
- d) doplňkovou.
- e) sugestivní.

34. Pokud v rámci sociálního poznávání a následného formování dojmu hovoříme o tom, že „...za určitých situací dochází k subjektivní redukci vjemového pole (někdy označovaného selektivní slepota či selektivní hluchota)...“, pak hovoříme o

- a) vztahovém rámci.
- b) efektu shovívavosti.
- c) skupinových stereotypech.
- d) úrovni adaptace.
- e) percepční obraně.

35. Zlomyslné chování uživatele informačních a komunikačních technologií, který se jejich prostřednictvím snaží navázat důvěrné vztahy se svými oběťmi, často dětskými, tedy naivními a nezkušenými, se označuje jako

- a) kyberstalking.
- b) happy slapping.
- c) kybergrooming.
- d) smishing.
- e) flaming.

36. Jestliže se pozice jednotlivce v sociální struktuře odvíjí od jeho získaného sociálního statusu, tj. od jeho úsilí, kreativity a zvědavosti, mluvíme o společnosti:

- a) otevřené
- b) objektivní
- c) statické
- d) subjektivní
- e) uzavřené

37. Nestabilní stav společnosti, pro který je charakteristické oslabení hodnot a norem, se nazývá

- a) asimilace.
- b) anomie.
- c) apartheid.
- d) atomizace.
- e) alienace.

38. Vypovězení ze skupiny, do které člověk dosud patřil, demonstrativní označení za nežádoucí osobu a její zjevné ignorování, se označuje jako

- a) ostrakizace.
- b) segregace.
- c) intolerance.
- d) sekularizace.
- e) nepotismus.

39. Autorem díla *Psychologie davu* je

- a) Gabriel Tarde.
- b) Max Weber.
- c) Jacques Derrida.
- d) Herbert Marcuse.
- e) Gustave Le Bon.

40. Z anorganických látek, které jsou součástí krevní plazmy, je nejvíce hydrogenuhličitanu

- a) sodného a chloridu draselného.
- b) vápenatého a chloridu vápenatého.
- c) draselného a chloridu draselného.
- d) vápenatého a chloridu sodného.
- e) sodného a chloridu sodného.

41. Vyberte správné tvrzení o lidském těle.

- a) Cortiho orgán nacházíme v prostoru, který se označuje jako scala media.
- b) Informace o chuti je vedena podjazykovým nervem (nervus hypoglossus).
- c) Přední a zadní komoru oční vyplňuje komorový mok (humor aquosus), přičemž oba prostory jsou odděleny čočkou (lens).
- d) Tři sluchové kůstky středního ucha jsou spolu kloubně spojeny v pořadí malleus–stapes–incus.
- e) Míóza je reakce zorničky na osvit a je řízena nervovými vlákny sympatiku.

42. Vyberte NESPRÁVNÉ tvrzení o hormonálním systému lidského těla.

- a) Parafolikulární buňky štítné žlázy jsou zdrojem kalcitoninu, který ovlivňuje hladinu vápenatých iontů v krevní plazmě.
- b) Hormon s označením vazopresin se do krve uvolňuje zejména při sníženém příjmu tekutin.
- c) Hlavním efektem parathormonu je snížení kalcémie.
- d) Zdrojem pohlavních hormonů (estrogenů a androgenů) v lidském těle jsou primárně pohlavní žlázy (ovaria a varlata), tyto hormony však vznikají i v nadledvinách.
- e) K regulačním hormonům, které ovlivňují jiné žlázy s vnitřní sekrecí a vznikají v adenohipofýze, řadíme ACTH, LH, FSH, TSH.

43. Vyberte správné tvrzení o imunitním systému člověka.

- a) V rámci humorální imunity vznikají jako první protilátky třídy Ig-M – jejich průkaz v krvi značí akutní fázi infekce.
- b) Soubor speciálních bílkovin, které označujeme jako komplementový systém, je nedílnou součástí specifické imunity.
- c) Součástí odpovědi T-lymfocytů na přítomnost antigenu je klonální selekce a transformace na plazmatické buňky.
- d) Lymfocyty s označením TS hrají zásadní roli v aktivizaci a koordinaci imunitní odpovědi.
- e) Antigeny hlavního histokompatibilního komplexu (MHC), které určují antigenní jedinečnost každého jedince a významně se uplatňují například při transplantacích, se dělí do tří hlavních skupin neboli tříd.

44. Vyberte NESPRÁVNÉ tvrzení o lidském těle.

- a) Dopamin patří spolu s gama-aminomáselnou kyselinou k významným mediátorům lidského mozku.
- b) Prefrontální kůra lidského mozku přispívá významně k pracovní paměti, myšlení, osobnostní individuální charakteristice člověka i kultivaci chování.
- c) Oxytocin podmiňuje stahy dělohy při porodu, stahy mlékovodů při kojení a prokazuje vliv také na psychickou a vztahovou oblast.
- d) V klidovém stavu je intracelulární koncentrace K⁺ iontů vyšší než extracelulární koncentrace K⁺ iontů a na vnitřní straně membrány převažuje kladný náboj.
- e) Erytrocyty obsahující hemoglobin slouží k transportu kyslíku v krvi, přičemž jejich počet závisí na biologickém pohlaví.

45. Vyberte správné tvrzení o lidském nervovém systému.

- a) Oxytocin je jedním ze systémových hormonů, který má vliv také na mozek a psychiku.
- b) Jedním z možných dopadů nadbytku T3 a T4 může být defekt mozkových neuronových sítí, který se může projevit mentální retardací.
- c) Možnosti mozkové plasticity se mění s věkem, od ukončení adolescence jsou prakticky nulové.
- d) Akční potenciál probíhá vždy stejně, přičemž jeho druhá fáze se označuje jako depolarizace.
- e) Na⁺/K⁺-ATPáza je zásadní pro vznik klidového potenciálu na nervovém vlákne, přičemž čerpá sodné a draselné ionty v poměru 1:2.

46. Co nejlépe odpovídá termínu *aporie*?

- a) netradiční řešení
- b) zpěvy bohům
- c) právní obhajoby
- d) argumentační fauly
- e) paradoxy

47. Co NEPATŘÍ mezi základní antické ctnosti?

- a) statečnost
- b) moudrost
- c) spravedlnost
- d) loajalita
- e) rozumnost

48. První česky psanou knihu o sebevraždách publikoval

- a) František Palacký.
- b) Tomáš G. Masaryk.
- c) Alois Rašín.
- d) Vladimír Tardy.
- e) Edvard Beneš.

49. U které osobnosti je uveden pojem, který NESOUVISÍ s jejím dílem?

- a) Ludwig Wittgenstein – jazykové hry
- b) Thomas Samuel Kuhn – etika
- c) William James – pragmatismus
- d) Alan Turing – imitační hra
- e) Michel Foucault – epistéma

50. U které osobnosti je uveden pojem, který NESOUVISÍ s jejím dílem?

- a) René Descartes – monáda
- b) Jean-Jacques Rousseau – společenská smlouva
- c) William Ockham – břitva
- d) Voltaire – svoboda slova
- e) Thomas More – Utopie